

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: Kładek Jan Paika

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8-11 godz. rano i 1-5 godz. po południu.

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, półroczna \$6000; za przesyłkę osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się \$3000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Południowej 250 dolarów; w Urugwaju 3 newa urugwajskie

Adres Redakcji „Ludu”: Kurytyba — Aven. Dr. Jayme Reis 583
Adres dla listów: Kurytyba — Caixa Postal 155 — Paraná, Brasil
Adres Telegraficzny: Lud Kurytyba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko z góry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 tam do 3 razy 5\$000
Od 1 „ „ „ „ za każdy raz na stronie ogłoszeń \$400
Od rocznych ogłoszeń z góry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 tam 3\$000
Ogłoszenia w tekście według umowy.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 300 rejsów.

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krsz-
tanowskiego, R. Piekarza — Kubisa. W kiosku przy ul. 15 de Novem-
bro (róg ul. Fl. Peixoto).

Próby opanowania polskich rynków zbytu kawy brazylijskiej przez żydów holenderskich

Niemal jednocześnie w Polsce i w Brazylii na lamach prasy wywiązała się gorąca dyskusja w okolicy kawy.

W Brazylii spór toczy się o propagandę kawy; okazuje się bowiem, że środki propagandowe podjęte przez Narodową Radę Kawową w celu zdobycia nowych rynków dla kawy brazylijskiej są niedostateczne, bezplanowe, chybione albo nawet wręcz szkodliwe.

Propaganda kawowa, zamiast zdobywać nowe rynki zbytu, traci nawet te, które dotąd Brazylija posiadała.

Umowy o eksport kawy za wartość w ostatnich czasach także dla Brazylii nie są korzystne.

Ostatecznie kampanja prasowa zakończyła się na ustąpieniu dotychczasowego prezesa Narodowej Rady Kawowej p. Roquete Pinto i wyznaczeniu rządowej komisji, która ma zbadać umowy, dotyczące propagandy kawy poza granicą.

Błędna polityka kawowa Narodowej Rady Kawowej w Brazylii odbiła się przykremschem, między innymi i w Polsce. Złożyły się na to jednak i inne przyczyny.

Od kilku lat polskie sfery kupieckie a po części brazylijskie zabiegają o to, by nawiązać bezpośrednie stosunki handlowe między Polską i Brazyliją zwłaszcza w handlu kawą.

Wycieczono setki argumentów, które bezwzględnie nakazywały nawiązanie stosunków handlowych między obu krajami.

Przed kilku miesiącami odbyła i podjęła żywą działalność w Warszawie Izba Handlowa Polsko-Brazylijska.

Izba ta, której prezesem został p. Eryk Kurnatowski, zajęła się w pierwszym rzędzie nawiązaniem stosunków handlowych kawą. W tym celu w porozumieniu z ministrem Handlu i Przemysłu, dr. Zarzyckim i brazylijskim pełnomocnym ministrem w Warszawie p. dr. Barros Pimentel powołano do życia Centralę Importu Kawy, jednoczącą wszystkich kupców handlu kawą w Polsce.

Centrala postawiła sobie za zadanie ująć w swe ręce import kawy z Brazylii, na zasadach kompensaty, to znaczy, że dążyć będzie do tego, ażeby także z Polski do Brazylii eksportowano towary. Nie zapomniała Centrala o współpracy gospodarczej z Polonią Brazylijską; to też nawiązała z polskimi sferami kupieckimi w Brazylii ścisły kontakt.

Sprawy Centrali układały się jaknajlepiej.

Naraz wychodzi na jaw, że holenderska firma „Hegoma” zawarła z Narodową Radą Kawy kontrakt, który zapewnia przede wszystkim olbrzymie przywileje firmie „Hegoma”, otwiera wprawdzie dobre perspektywy dla kawy brazylijskiej, natomiast absolutnie nie zabezpiecza interesów polskich, przeciwnie Polska przez lat 30, jak to mówi kontrakt, ma być terenem dla różnych eksperymentów grupy ludzi obcych Polsce i handlowi polskiemu.

Wkrótce okazało się, że posiadaczami kontraktu są tacy ludzie:

- 1) Fritz Geyerhahn, żyd wiedeński, naturalizowany w Holandji, 2) Norbert Geyerhahn, żyd wiedeński, naturalizowany w Holandji, 3) J. Frydman, żyd rosyjski, zamieszkały obecnie w Belgii, 4) M. Goldberg,

(Dokończenie nastąpi) P.

W ciągu trzech lat pożar zniszczył 10 okrętów francuskich

W związku z ostatnimi pożarami okrętów francuskich „Atlantique” i „France”, dzienniki francuskie przypominają, że w ciągu ostatnich trzech lat, pożar strawił 10 wielkich okrętów francuskich. Oto: w sierpniu 1929 r. wielki, zbytkowny parowiec „Paris”, pojemności 30 tysięcy ton, został zniszczony przez pożar, 21 maja 1930 wybuchł pożar na statku „Azias”, znajdującym się na morzu Czerwonym; statek tonie, 8 października 1931 łona pożaru obejmuje parowiec „La Martine”, który tylko z niezwykłym trudem zdołano uratować, 17 maja 1932 doszczętnie zostaje zniszczony parowiec „George Phillipart”. Pożarem splonęły parowiec „Medora”, „Cambodge” i „St. Louis”. Wreszcie w ostatnim czasie „Atlantique” i „France”.

Na tle lawiny płotek o tej tajemniczej serii pożarów —

WIADOMOŚCI Z POLSKI I POLSCE

Lwów najbardziej muzycznym miastem w Polsce

Na lamach wiedeńskiej „N. Fr. Presse” pojawił się znamienny artykuł p. t.: „Lwów, jako miasto muzyki”, którego autor wypowiada tezę, iż miasto to słusznie zasługuje na miano najmuzykalniejszego miasta w Polsce.

Artykuł daje obszerny historyczny pogląd na tę sprawę i stwierdza, iż wprawdzie dzisiaj Lwów jest w zasadzie

żyd z Warszawy, 5) K. Mike, żyd z Warszawy, 6) O. Perlberger, żyd z Małopolski, przebywający obecnie w Niemczech.

Na czele tego całego towarzystwa żydowskiego, jako parawanik, stanął jako prezes p. Aleksander Lednicki, który nie jest ani kupcem, ani handlowcem i natomiast znany jest z tego, że ostatnio reprezentował interesy Kreugera (słynnego oszusta) w Polsce.

Rzecz jasna, że takie postawienie sprawy wywołało konsternację, a następnie powszechne oburzenie społeczeństwa polskiego i ostry sprzeciw całego zorganizowanego kupiectwa polskiego jak również i czynników oficjalnych w Polsce; zapewne i całe społeczeństwo polskie w Brazylii, wśród którego kołata się już od wielu lat myśl bezpośredniej wymiany towarów Brazylii z Polską, nie pozostanie biernym wobec prób opanowania stosunków handlowych polsko-brazylijskich przez cudzoziemską firmę żydów holenderskich.

(Dokończenie nastąpi) P.

zgoła rewelacyjnie brzmią artykuły „Liberte”, oparte — jak twierdzi to pismo — na dokumentach, mających być ujawnionymi w związku ze śledztwem w sprawie katastrofy „Atlantique”. Oto „Liberte” twierdzi, że agenci pewnego państwa są sprawcami pożarów na okrętach francuskich.

Celem tych podpałów jest pozabawienie Francji najlepszych jednostek floty handlowej (nawiasem mówiąc, mogących mieć wielkie znaczenie przy ewentualnych transportach wojskowych). Szybki rozwój francuskich towarzystw okrętowych w ciągu ostatnich lat jest solą w oku dla sąsiada Francji — i oto w ten zbrodniczy sposób stara się on wyrwać palną hegemonję handlowej Francji na morzach. Rewelacje „Liberte” wywalały ogromne wrażenie w opinii francuskiej.

Kościół polski w stolicy Urugwaju

Dzięki staraniom ks. prof. Posadzego, który swego czasu bawił w Montevideo, odprawiając w katedrze w Montevideo nabożeństwo dla naszych wychodźców, przyjechali niedawno do Urugwaju Zaraza i ks. prof. Chudziński, aby rozłożyć duszpasterską opiekę nad polską kolonią.

Jak dowiadujemy się, postanowili księża palotyni przejąć

miejscowy kościół Matki Boskiej z Lourdes. Przejęcie kościoła, który obecnie znajduje się w rękach niemieckich jest kwestją dwóch miesięcy. Cały szereg problemów, jak praca społeczna, kwestja lokalu dla Towarzystwa, uruchomienie szkoły polskiej, o której mówi się już od szeregu lat jest ściśle związana z pracą duszpasterską.

SZCZĄTKI MAMUTA I NAFTA

Niezwykle odkrycie w Jaremczu

W Jaremczu na parceli Banchilda przy kopaniu studni głębokości 18 mtr. znaleziono szczątki przedpotopowego zwierzęcia, prawdopodobnie mamuta. Kierownik szkoły miejscowej, p. Bart, zajął się zabezpieczeniem odkrycia i zawiadomił o tem władze uniwersytetu lwowskiego, które odmówiły przystania komisji z pu-

wodu braku funduszu i skierowały sprawę do Akademii Umiejętności w Krakowie. — Sprawa tą zajęły się władze i województwo w Stanisławowie nakazując zabezpieczenie tego miejsca.

Jest rzeczą niezmiernie ciekawą, że pod szczątkami zwierzęcia tego miało wytrysnąć źródło ropy.

WYTRYSK ROPY NA CHODNIKU W BORYSŁAWIU

W Borysławiu (Wołanka) przy ul. Generała Zielińskiego obok głównej poczty na chodniku nastąpił nagie wytrysk ropy. Na widok ropy zbiegło się dużo ludzi i zaczęli czerpać ją wiadrami, co też później zabroniono, albowiem właściciele

le sami zaczęli beczkami ropy wywozić.

Podobno w tem miejscu znajdowała się kiedyś kopalnia wosku, która została później zakryta, a obecnie to miejsce zapadło się i w nieoczekiwaniu wylała się ropa.

BIAŁE WIDMO NA POLACH POD CZĘSTOCHOWĄ

Na polach wsi Rędziny pod Częstochową polieja natknęła się na niesamowite zjawisko. Oto płat pola posuwał się ku idącemu policjantom, powoli, a w pewnej chwili z pod śniegu rozległy się strzały. Policjanci osaczyli zagadkowe miejsce i sztowano.

oto okazało się, że było to prostu prześcieradło, pod którym posuwał się przez pola kłusownik Franciszek Wieczorek, licząc, że w ten sposób nie zostanie spostrzeżony przez kogokolwiek. Kłusownika arestowano.

NIH TRUSTY SCHUDNIE

Z Częstochowy donoszą: W jednej z tutejszych drobnych fabryk przemysłu galanteryjnego mieszczącej się przy ulicy Tartakowej, a zatrudniającej kilkunastu robotników zdarzył się incydent, który miał nader humorystyczne zakończenie; oto robotniczy wzorem kolegów z częstochowskiej papierni chcieli urządzić głodówkę dla otrzymania większych płac.

CHUDEGO DJABLI WEZMĄ

współpracowników, który owiadoży! wiecującem: — Pan szef powiedział, że nasza fabryka nie jest papierniczą, a on nie jest Kohnem. (Jak wiadomo w papierni Kohna robotnicy urządzili strajk głodowy). „Jak panowie zażniecie głodować, to i on zrobi to samo, a — dodał przytem — nim ten trusty schudnie, to chudego diabli wezmą.” Ten humorystyczny sposób zrobił swoje, praca poszła dalej normalnem tempem.

Z Brazylii

INTERWENTOR RIBAS MA USTĄPIĆ?

Dzienniki kurytybskie powtarzają za rioskim dziennikiem „Correio da Manhã” wiadomość, że p. Manoel Ribas ma ustąpić ze stanowiska interwentora federalnego Parany i objąć kierownictwo Kooperatywy Urzędników Kolei Żelaznych w Rio Grande do Sul.

Inne dzienniki rioskie jak „Noite” zamieszczają wywiady w których interwentor Ribas oświadcza, iż pogłoski o jego ustąpieniu nie są prawdziwe.

szef prowizorycznego rządu podpisał dekret skazujący na wydalenie z kraju jednostek zagrażających publicznemu spokojowi i społecznemu porządkowi, polaka (?) Izaaka Baylowicza i portugalczyka Alvaro Caetano dos Santos.

BRAZYLIJSKI KORPUS KONSULARNY.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych nadesłało do prasy zaproszenie jakoby w korpucie konsularnym znajdowali się urzędnicy obcej narodowości, jak to donosiły niedawno niektóre dzienniki.

Komunikat ministerstwa dodaje, że obecnie na placówkach zagranicznych jest czynnych 21 konsulów generalnych, 30 kon-

WYDALENIE SZKODLIWYCH ELEMENTÓW

Z Rio de Janeiro donoszą, że

sulów pierwszej klasy i 36 drugiej klasy.

Kompletny korpus konsularny wynosi 26 konsulów generalnych, 40 konsulów pierwszej klasy, 52 drugiej i 30 trzeciej klasy.

KAPITAN BUYS OFIARA WYPADKU.

W Rio de Janeiro kapitan Frederico Cristiano Buys uległ nieszczęśliwemu wypadkowi; przejeżdżające auto najechało na kapitana Buysa. W wypadku kapitan Buys doznał pęknięcia ramion, poranienia głowy i twarzy; stan jego nie budzi jednak obaw.

DWA POŻARY W NITEROI.

W Niteroi w składzie Casa Borges nastąpił wybuch, a następnie cały dom objęły płomienie.

Szkody wynoszą 100.000\$000. Następnego dnia wybuchł pożar w składzie Souza Marques, powodując wielką panikę. Straty dochodzą na 3.000.000\$.

Paraná

KONSEKRACJA KOŚCIOŁA. W przyszłą środę J. E. Ks. Arcybiskup Jan Braga dokona konsekracji Kościoła Parafialnego, niedawno zbudowanego przez kolonję polską w Orleans.

Uroczystość rozpocznie się o godz. 7mej rano.

Na rzadką tę uroczystość Komitet Kościelny wraz z Ks. proboszczem S. Kandra zaprasza wszystkich Rodaków i Katolików z Kurytyby i okolicznych kolonij.

NIEŚLYCHANE UPAŁY. Od kilku dni panują w Paranie niezwykle upały.

W Paranaguie, w ubiegłym poniedziałek termometr wskazywał 35 stopni w cieniu.

POŻAR W PONTA GROSSA. Ubiegłej niedzieli w Ponta Grossa przy Av. Carlos Cavalcanti wybuchł pożar w domu p. José Mussi, który doszczętnie spalił budynek drewniany.

KURYTYBA

NOWY KOMENDANT V. OKREGU WOJSKOWEGO.

Z Rio donoszą, że na stanowisko komendanta V. Okregu Wojskowego z siedzibą w Kurytybie zostanie zamianowany generał João Gomes Ribeiro.

URYWKI Z PRASY BRAZYLIJSKIEJ.

W dzienniku kurytybskim 'Gazeta do Povo' czytamy:

'Rada Naczelna L. A. P. na posiedzeniu, odbytem dnia 19 b. m., przyjęła rezolucję następującej treści: 'Zabrania się p. Polanowi Kossobudzkiemu kierowania grupą oficjalnymi L.A.P.'.

'Pochwalamy gest energiczny kierownika nowej Parafialskiej Ligi Atletycznej, która już niedługo zostanie założona w życiu sportowym naszego Stanu'.

'Gdyby wszystkie nasze towarzystwa sportowe naśladowały gest swych kolegów, z pewnością byłaby wypełniona jedna z wielkich luk, gdyż wiele partii rozegranych czyto na naszych boiskach koszykowych, czyto na polach piłki nożnej, gdzie arbitrowie niestosownie, niezdolnie, bez zdolności moralnej, kierują grą odpowiedzialną, powodując nie raz bardzo poważne konflikty, przyćmiewając blask zawodów i działając na niekorzyść organizacji, którą reprezentuje, i na niekorzyść sportu'.

'Potrzeba wyeliminowania p. Polana Kossobudzkiego dawaliśmy się już od dłuższego czasu oczekiwania, ponieważ tenże okazuje całkowitą niezdolność na podobne stanowisko'.

São Paulo

PAULISTANKI CISNA SIĘ DO URNY WYBORCZEJ.

Z S. Paulo donoszą, że stowarzyszenie 'Frente Unica da Mulher Brasileira' rozwinęło

III. SEJMIK JUNACKI

W dniach 21-23-go stycznia b. r. odbył się w Marechal Mallet III. Sejmik Junacki.

W pierwszym dniu obradowały komisje; obrady właściwie rozpoczęły się w drugim dniu.

Cześć Junaków udała się do kościoła na uroczyste nabożeństwo, odprawiane przez ks. Piaseckiego, który serdecznymi słowami przemówił do młodzieży.

Sejmik był dobrze obsesanych. Reprezentowany? było 61 mandatów z 40 kilku oddziałów Junaka.

Mowy powitalne wygłosili p. p. wice konsul Cybulski, delegat C. Z. P. Łakiński oraz p. Wójcik z Ivahy. Zaznaczyć należy, że duch między młodzieżą junacką panuje wspaniały, widać było żywe przejęcie się ideą Junacką i sprężystość organizacji.

Sejmik Junacki uchwalił nowy statut i powziął ważne dla życia organizacyjnego młodzieży uchwały. Między innymi, uchwalono rozszerzyć prace na Stany Santa Catharina i Rio Grande do Sul z uwagi zwłaszcza na to, że organizacja młodzieży 'Sokół' w Rio Grande do Sul zgłosiła przystąpienie do Junaka. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Junak rozszerzył swoją działalność z dziedzin wyłącznie sportowej na prace oświatowo-kulturalną, czyli przejął w zupełności program kół młodzieży, dawniej już istniejących. W dziedzinie popierania szkolnictwa może Junak poszczycić się poważnym już dorobkiem.

W czasie Sejmiku odbyły się pokazowe ćwiczenia wolne, zawody w skokach i rzutach oraz pokaz plastyki dla dziewcząt. Pokazy wykazały, że Junak w dziedzinie sportu poważnie pracuje.

Na zakończenie Sejmiku odegrano jednocakłówkę 'Łobzowanie', poczem młodzież bawiła się ochocho lecz skromnie.

W ostatnim dniu podejmował p. Wicekonsul Cybulski młodzież junacką w bursie szkoły męskiej i w serdecznych słowach przemówił do młodzieży, zachęcając ją do dalszej wyężonej pracy. Młodzi nie pozostali dłużni i przez usta pp. Wójcika i Sekuła jeszcze raz zaznaczyli, że spełnią będą idee junackie dla dobra kolonii polskich. Nastrój panował wysoce patrijotyczny i koleżeński.

Do Naczelnej Rady Junackiej zostali wybrani na okres trzech lat: Michał Sekuła prezes.

Radni: Wład. Grzybowski, Miecz. Świdurski, Rudolf Papias, Bol. Mizerkowski, Polan Kossobudzki, Józef Tisberek z Porto Alegre, Leszek Roguski, Kaz. Laskowski.

Do Komisji rewizyjnej: Witold Paul, Wład. Szlachta, Jan Sobociński; jako zastępcy: Michał Prewoł, Józef Syssak.

Junak jest organizacją dzisiaj już silną i może odegrać w życiu naszego młodego pokolenia rolę bardzo poważną.

Miejmy nadzieję, że kierownicy 'Junaka' w pełni sobie zdają sprawę z swej odpowiedzialności i będą organizację tę trzymali zdaleka od różnic politycznych, nierzujących starsze społeczeństwo, bo tylko wówczas, jeżeli 'Junak' nie pozwoli się zużyć jako narzędzie do rozgrywki polityczno-społecznej na terenie C. Z. P. dla jednej grupy społecznej, zdoła sobie zapewnić poparcie całego starszego społeczeństwa, które dzisiaj już odnosi się z ołą sympatią do pracy młodzieży. Wówczas będzie można pomyśleć o scaleniu wszystkich organizacji młodzieży w jeden wielki obóz, który zdoła faktycznie stworzyć nowy typ młodego Polaka w Brazylii.

Polacy w Stanach Zjednoczonych DONAGAJĄ SIĘ MIEJSCA W RZĄDZIE ROOSEVELTA

Z prasy polsko-amerykańskiej dowiadujemy się, że kierownice sfery Polonii amerykańskiej wysuwają myśl domagania się miejsca w przyszłym gabinecie Roosevelta dla Polaka.

Na stanowisko to jest wysuwany profesor prawa M. S. Szymczak, kontroler miasta Chicago, który w życiu publicznem bierze wybitny udział, a jako wysoki urzędnik miejski wykazał wybitne zdolności organizacyjno-administracyjne. Polonia amerykańska uważa p. Szymczaka za odpowiedzialnego na stanowisko sekretarza skarbu lub opieki publicznej.

Bez względu na to, jakie warunki realizacji może mieć ta kombinacja w przyszłości, należy stwierdzić, że Polonia w Stanach Zjednoczonych poczuła już w sobie dość siły, aby sięgnąć po jedno z najwyższych stanowisk w olbrzymim państwie.

PREZYDENT ROOSEVELT ZAPRASZA POLSKIEGO ROLNIKA DO BIAŁEGO DOMU

Nowoobрани prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt wystosował list do farmera polskiego G. Sumnika w Stanie Nebraska, w którego domu zatrzymał się dla wypoczynku podczas swej ostatniej zwycięskiej kampanji wyborczej. Najwyższy dyktarż amerykański dziękuje

Sumnikowi za gościnę i zaprasza go, ażeby po dniu 4 marca (dzień objęcia władzy przez Roosevelta) przybył do niego z wizytą do Białego Domu wraz z całą rodziną. Sumnik ma 12 dzieci i nie ośmiesza zapewne z tą liczną rodziną zjawić się w Białym Domu.

silną propagandę, ażeby jak najwięcej kobiet kwalifikowało się jako wyborczynie. Wysiłki nie idą na marne, bowiem w ciągu trzech tylko dni przeszło 500 kobiet wniosło podanie o wpisanie na listę wyborców.

ZASTRASZAJĄCA LICZBA WYPADKÓW W STOLICY S. PAULO.

W niedzielę dnia 22 w mieście S. Paulo, polejła zanotowała 17 wypadków napańdów, 8 zderzeń, 6 wypadków przejechań; 8 różnych wypadków, w 3 wypadkach usiłowało popełnić morderstwo, 1 wypadek obłąkania, 1 samobójstwo, 1 wypadek kradzieży dokumentów.

Rio Grande do Sul BYŁY INTERWENTOR. RABELO KOMENDANTEM BRYGADY.

General Rabello, który stał

się niedawno 'głośnym' wskutek tego, że gdy był interwentorem tymczasowym w Stanie S. Paulo wstrzymał wykonanie dekretu o nauczaniu religii w szkołach, a za to wydał dekret nakazujący wszystkim prefektom brać udział w pogrzebach, zebrałków i wódcę, został zamianowany dowódcą brygady w Stanie Rio Grande do Sul.

WZOROWE MUNICIPJUM.

Municipjum Ijuhy wykazało z końcem ub. r. dodatnie saldo w sumie 200.000\$000. Wszystkie wypłaty uiszczane są regularnie. Warto dodać, że władze municipálne realizowały ponadto w ubiegłym roku poważne prace przy budowie dróg i mostów.

TO I OWO

- Były prezydent Parany

dr. Caetano Munhoz da Rocha przybył z Rio de Janeiro do Kurytyby.

- Połączenie przerwanej linii kolejowej S. Paulo - Rio Grande nastąpi w ciągu dwóch tygodni.

- Z Rio donoszą, że w pierwszej połowie lutego ukaże się dekret w sprawie gier, który będzie obowiązywał w całym państwie.

- Niejaki Manoel Pereira de Oliveira usiłował popełnić samobójstwo, ponieważ został zwolniony z pracy.

- Zbiory kawy z 1932-33 w Brazylii obliczają na 17.500 tysięcy worków.

Od Redakcji

Następny numer 'Ludu' z powodu uroczystości Matki Boskiej Gromniczej przypadającej w przyszły czwartek, ukaże się powiękso w następną środę.

Telegramy

- We Francji były minister Wojny p. Daladier podjął się misji utworzenia nowego rządu.

- W Bułgarii panują ostre mrozy; temperatura spadła do 32 stopni poniżej zera.

- W Niemczech prezydent Hindenburg ponownie powierzył Adolfowi Hitlerowi misję utworzenia rządu.

- W Japonii, p. Gingire Kuraiski profesor uniwersytetu w Tokio odkrył żyły złota w dolinie Amour; wartość złóża przekracza 2 biliony dolarów.

- W Ameryce Północnej w ciągu czterech lat zamknięto 5380 banków; w tym samym czasie powstało nowych banków 710.

OFIARY

Na budowę kościoła św. Wincentego a Paulo w Kurytybie ofiarowali:

X. F. Z. 1000\$; X. S. S. 150\$; N. M. 100\$; Stow. Dzieci Marii z Abraham 100\$; p. Cezar Szulo 20\$.

Po 10\$000 złożyli: pp. St. Ostrowski, z Marumby dos Elias, Koszowska, Anastazja Spanda, Weronika Szczępańska z Kurytyby, Marja Nowak z Guajwira, Marja Albin z Rio Claro, Jakób Bukowski z Rio Claro 6\$, Tekla Gołęba z Rio Claro 5\$, N. N. 5\$. St. Lubas 5\$.

Ochotnym ofiarodawcom przesyłam serdeczne 'Bóg zapłać'. Ks. Ludwik Bronny

Ceny targowe w Kurytybie

Z dnia 31-go Stycznia 1933 roku (Sekcja Handlowa C. Z. P.)

Table with 2 columns: Product name and Price. Includes items like Cukier biały rafinowany, Kawa mielona, Mąka pszenna, etc.

Każdy Czytelnik

'Ludu' i 'Przyjaciela Rodziny' jeżeli dotąd tego nie uczynił powinien czemprędzej zamówić sobie KALENDARZ 'LUDU' na 1933 r.

Niech każdy Czytelnik zamówi go sobie u agenta 'Ludu', bowiem w połowie lutego gdyby nie zostały rozsprzedane do tej daty, kalendarze zostaną odesłane do Redakcji.

'Nie mogę czytać ze spokojem sumieniem gazety 'Ludu', dopóki nie odpłacę prenumeraty' - tak pisze jeden z ubogich, ale widać bardzo uczciwych, kolonistów.

I słusznie; kto zaniedbuje odpłacić należną prenumeratę, krzywdzi przez to samo Redakcję, skazując ją na płacenie wysokich procentów od pożyczek na zapłacenie papieru, zecera, poczty, które Redakcja musi dłać z góry.

A więc jeszcze dziś Szan. Czytelniku, wpłać prenumeratę za 'Lud' (Przyjaciela Rodziny) o ile go pobierasz) a wtedy każdy nadchodzący numer nie będzie wyrzółł fot niedbalstwa i wykorzystywania Redakcji.

Walne Zebranie

Związku Polskiego naznaczone na 22-go stycznia b. r. nie mogło się odbyć z powodu nie zjawienia się wymaganej liczby członków.

Wobec powyższego Zarząd Związku Polskiego komunikuje zainteresowanym, że następane Walne Zebranie odbędzie się bez względu na ilość przybyłych członków dnia 5-go lutego 1933 o drugiej godzinie po południu w Związku Polskim.

Liczne przybycie członków jest bardzo pożądanem. Prezes: Farniecsek Lachowski

Do Członków Z. A. S.

Związek Amsterdamskiy Szeeny urządził w niedzielę dnia 12-go lutego b. r. gremjalną wycieczkę do Affonso Penna na uroczystość z okazji 25-cio lecia założenia Kolonii.

W bogatym programie uroczystości, występ Z. A. S.

'KWIECIAŃKI PARYŻKIE'. Po przedstawieniu zabawa tańcerna.

Zgłoszenia na wycieczkę należy wpisywać na listę złożoną u gospodarza Związku Polskiego. O hojny udział członków Z. A. S. prosim. Zarząd.

P SZUKIWANIA.

Za pośrednictwem Konsulatu Generalnego R. ed w Kurytybie poszukiwane są następujące osoby:

Bajan Józef, ostatnio zamieszkały w Kurytybie.

Bidos Michał, syn Andrzeja pochodzący z Hodowa.

Chomicki Jan, pochodzący z Uhornek, ostatnio zamieszkały w Porto Alegre.

Cieśla Stefan Iyodor, zamieszkały w Kurytybie.

Marczuk Bronisław, pochodzący z Lipniak, ostatnio zamieszkały w Porto Alegre.

Michalak Stanisław, ostatnio zamieszkały w Kurytybie.

Kosiewicz Stanisław, ostatnio zamieszkały w municipio São Sebastião do Cabu, Rio Grande do Sul.

Szczawiński Józef, pochodzący z powiatu Koniańskiego, przybyły do Brazylii przed wojną światową.

Kleniewski Antoni, ostatnio zamieszkały w São Paulo.

Ktoby znał adres powyższych osób, proszony jest o podanie go osobie lub pisemnie Konsulatowi Generalnemu R. P. w Kurytybie

Dr. Sylvino P. de Araujo VORONOFF wynalazca brazylijskiego lekarstwa

Fluxo Sedatina

kobieta jest oceniona. Słynny ten lekarz brazylijski jak również uczonej rosyjski wynalazł lekarstwo

FLUXO SEDATINA Pewna pani cierpiąca na choroby kobiece a po zacyciu lekarstwa Fluxo Sedatina doznała w przeciągu dwóch godzin ulgi; organizm jej został uregulowany wszelkie bóle zniknęły na zawsze.

Fluxo Sedatina poleca się lekarzom i akuszerkom, Fluxo Sedatina używa się po wszelkich szpitalach i w Domach Zdrowia w São Paulo i w Rio.

Fluxo Sedatina można nabyć w aptekach. Na żądanie daje się porady przysyłając znaczki na list.

RIO - Rua Alfandega 105. WYMÓWKA. - Sędzia - Jakże oskarżony ośmielił się skraść rower, znajdujący się na omentarzu. Oskarżony - Sądziłem, że właściciel umarł.

Casa de Saude Sanatorio Chirurgico Suiso

RUA 15 DE NOVEMBRO 1690 - Telefon 433

Dr. G. Leuenberger

Długie lata pracował w szpitalach europejskich. Lekarz, Specjalista w Chirurgii. — Leczy choroby kobiece, drogi moczowe. Przyjmuje od 10—12 i od 2—5 z wyjątkiem niedziel i soboty po południu. Leczy sztucznymi promieniami ultra fioletowymi. »Solux«, Diathermia Chirurgiczna w ogóle. — Ceny niskie.

Do Matek!

Uważajcie na zdrowie waszych dzieci. FERMENTO SUISSO według recepty Aplekarza Chemika »Julio A. de Araujo« składa się z czystej

»SAL DE UVAS E DE VICHY«

Ciała przygotowane na drodze »Suisso« są lekko strawne i nie szkodzą żołądkowi.

Spróbuj tych drożdży FERMENTO SUISSO, które są najlepszymi ze wszystkich, bo zapewniają zdrowie Twojej rodziny.

Jedyny agent:

Arlindo Araujo Sobrinho

AV. VICENTE MACHADO 602

Curityba

Potrzeba pracowniczej DZIEWCZYNY do obsługi domowych.

Bar Paraná

RUA 15 DE NOVEMBRO 134 Wynagrodzenie dobre.

APTEKA

HUMANITARIA — DROGARIA Rua Dr. Trajano Reis N 3 — Curityba Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich. Recepty lekarskie zajątwia się szybko i sumiennie.

Skarga pokrzywdzonego

(Korespondencja z Argentyny)

Ja, niżej podpisany, czytałem nieraz urywki na temat emigracji Peru i parę razy brała mnie ochota odezwać się, lecz zawsze zwlekałem. Ale dzisiaj po przeczytaniu w numerze 94 »Ludu« artykułu p. t. »Smutne Refleksje o Kolonizacji w Paranie« oraz »Czemu to Emigranci Polscy«, ośmieliłem się i ja wylać swój żal ze serca, który noszę prosząc Szanowną Redakcję o umieszczenie kilku słów, które łączę z miłośnikami:

Użalał się jeden z Czytelników »Ludu«:

Czemu to Emigranci Polscy nie mają opieki jaką mieć powinni? Ale ja dodam, że więcej smutnym jest, kiedy Polski Emigrant, wzamian opieki, zostanie oszukany, wyzyskany przez swoich w niemilosierny sposób ze swego ciężko zapracowanego grosza.

Tym oszukany jak i wielu innych, jestem ja, Złota Stefan, były ochotnik polski przy oswo-bodzeniu Ojczyzny.

Przyjechałem do Argentyny z Brazylii w roku 1926, zaraz po przyjeździe żona mi ciężko zachorowała, dwa razy była operowana, straciłmi ostatni grosz.

Po wyzdrowieniu żony pracy jemy razem, od ust sobie odrywając kawałek chleba, ażeby tylko uciąć sobie coś grosza, wrócić do Brazylii i tam kupić kawałek ziemi.

I tak uciąłmi 1500 pezów argentyńskich: byliśmy zdania by wracać do Brazylii, lecz nagle choroba przeszła powrotem, bo na leczenie się wydałem 800 pezów; pozostało nam już

Klinika Dr. Nelson Guilherme de Almeida

Lekarz w Santa Casa de Misericórdia, dyplomowany na Uniwersytecie w Bahia. Praktykował 9 lat w szpitalach: Rio, São Paulo, Bala i Rio Grande. Leczy choroby żołądka, żółci, pęcherza i ślepej kiszki; leczy nerki i choroby nerwowe.

Choroby spowodowane słabym odżywieniem (Szkoła Niemiecka, Y. Boos Kühn Gottlieb).

Przyjmuje Klientów jako specjalista:

Porady 1-sza 20\$000
" 2-ga 10\$000
" poza domem 30\$000

Wyjeżdża na zawołanie.

Konsultorium nad Pharmacia São Luiz. — Rua Mar. Flor. Peixot. 106. Telefon 607.

Przyjmuje od 9 i pół do 11 i pół i od 1 do 2 i pół.

Rezydencja: Av. Dr. Vicente Machado 1063. — Przyjmuje od 3—6.

Nie trać czasu

Kup jeszcze dziś »Apolice« »ERIC« która będzie gwarancją w twojej przyszłości bez żadnej trudności. — Zgłoszenia przyjmuje

Franciszek Kuzdra w Araukarij.

Pierwsza wygrana z Loterii Federalnej z dnia 26-go stycznia dała numer 11.870.

Casa Jaragua

Telefon 403

przy Avenida João Pessoa Nr. 40 (dawniej Av. Luiz Xavier) — Curityba. skład serów, masła, wędlin najrozmaitszego gatunku, jajszynek, salami i t. p. Artykuły te są sprowadzane z najtanszych i najlepszych fabryk. Artykuły pierwszorzędne. Ceny są bardzo niskie.

Obsługa w polskim języku.

AFFONSO P. ETZEL

Chirurg — Dentysta Wykonanie sumienne, szybkie i gwarantowane. Gwarantuje wyjmowanie zębów bez bólu. Konsi. Rez.: Rua Fl. Peixoto 658 Przyjmuje od 9 do 11 i od 2 do 6-ej

Nowoczesna Instytucja Ortopedyczna

przy Rua Trajano Reis 493 — CURITYBA

Mechaniczne leczenie połamanych, potłuczonych i t. koscí. Wykonanie aparatów ortopedycznych, sztucznych nóg i ramieni z aluminium. Wykonanie wszelkich bandaży dla cierpiących na żołądek, opaski dla kobiet, po poga, pasy dla cierpiących na oberwanie brzusznej opony, jak również dla innych dolegliwości pochodzących z przedwzrostu i gniecia się.

UWAGA! Panie obsługuje specjalna pielęgniarka.

Sprzedza się:

jeden dom murywany przy Av. Simão Bolivar dawniej Assunguy, a drugi na kolonii Angelina; jeden teren 8 akrowy przy przedmieściu Graciosa, oddalony 16 km. od centrum miasta; jeden teren 14 akrowy składa się z pastwiska, 12 kilometrów oddalony od miasta; jeden teren 14 akrowy składający się z lasu i pastwiska 16 km. oddalony od miasta; jeden teren (vargem) po 1.500\$000 za akier w każdej ilości. Informacji udziela: Martins (Barbairo)

Juveve — Curityba — Parana

Jest do sprzedania

bardzo tania teren 185 akrowy, w lotach, w miejscowości FAXINA DO SILVA odległy 28 kilometrów od miasteczka Palmeira położony drogą kolową. Teren ten posiada las dziewięć składający się z drzew imbujowych i pinjorowych, nadających się do budowy pierwszej jakości, oraz piękne herwałe i »kapoerę«. Ceny zależne od położenia terenu.

Rosa Neves — Palmera — Parana

WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA

PROF. ELIASZA METYNSKIEGO

Dyrektora Wyższej Szkoły Handlowej podaje do wiadomości Sz. Rodakom, że otwarte są zapisy do 1-szej klasy Gimnazjum Handlowego. Zapisy potrważą aż do 5-go lutego. Wiek wymagający od 12 lat. — Opłata miesięczna 20\$000. — Wszelkie informacje udziela się w instytucji:

Academia Superior de Comercio do Paraná Rua Commendador Araujo N. 276 — CURITYBA.

»Instituto Santa Maria«

EKSTERNAT POD KIEROWNICTWEM BRACI MARYSTÓW

FISKALIZOWANY PRZEZ RZĄD FEDERALNY

Kurs przygotowawczy do egzaminów, które odbędą się przy końcu lutego, rozpocznie się 2 stycznia.

Kurs początkowy rozpocznie się 1 lutego.

Kurs gimnazjalny rozpocznie się 1 marca.

W styczniu i lutym przyjmuje się zapisy do jakiegolwiek oddziału kursu gimnazjalnego.

Informacji udziela się w każdej chwili w Sekretariacie Instytutu lub telefonicznie; numer Telefonu 195.

Rua 15 de Novembro, 904 — Curityba — Paraná

APTEKA „TIRADENTES“

Aplekarz: KUNO KLEEMANN

Korytyba — Praça Tiradentes 398 — Telefon 1054

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptekarskich, krajowych i zagranicznych, perfumarii, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d. — Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porady lekarskiej.

MÓWI SIĘ PO POLSKU.

Farby BAYER

są najlepsze do farbowania wszelkich materiałów

„La No LUHM“ — Rua Riachuelo 161 — CURITYBA

Nic mi nie zostało tylko smutne wspomnienie w jak baniebnym sposobie mnie oszukano i skrzywdzono!

A zarazem zasylam »cześnie« tym opiekunom, którzy wyprawdzili z Polski te trzy transporty na pastwę losu do Peru.

»Cześnie« niech będzie tym, co wydawali śliczne, porwijające broszury o Peru, »Cześnie« im za spaceru po parkach szlacheckich, i rozdawanie widokówek, na których reklamowali się nibyto bądacze puszczcy Peruwiańskiej; dziś dnia posiadam na »pamiątkę«

Józef Balcowicz

O Hodowli Jedwabników

(Ciąg dalszy)

Oznaką przedkiego ożywienia się jajecek — czyli wyklucia się gąsieniczek jest zmiana koloru jajecek. Jajecka ciemno-szaro-popielate z odcieniem fioletowym u nas żółtych krajowych — za dobę do wyklucia się, stają się jasno-popielatemi — widocznie światłojszemi. Jajecka zaś u nas poliwolinitowych, w międzyczasie woltinizują — są światło — żółte i oku niewprawne są trudne do rozpoznania.

O jajeckach poszczególnych ras i woltinizacji pomówimy potem.

Wogóle ożywienie się jajecek następuje w 12—18 dzień, zależnie od temperatury i wilgotności powietrza.

Temperatura normalna do ożywienia jest 22—23° C. o co każdy hodowca ma się troszczyć, a że tu w Paranie w braku maszynowych domów i wogóle bez specjalnych sposobów jest trudno, więc bacznie należy aby na noc nieodzownie się, t. j. aby temperatura mianowicie nocami nieociała się wstecz.

Gdy jajecka zaczęła światlić, jest oznaką, że na jutro, a czasami na drugi dzień napewno nastąpi wylęg gąsieniczek.

Wyklucie się następuje zawsze między pół do szóstą a siódmą rano. Podług zegaru słonecznego. Jest

brozurką z ilustracją »znanego« kolonizatora peruwiańskiego spacerującego po parku jakiegoś szlachoića, a podającego jakoby po puszczy chodzą (wszak w puszczy nie ma drzew sadzonych rzędami).

Och panowie kolonizatorzy wybraliście się z motyką na księżyc; celem zdobycia milionów, wypychacie tyle polskich rodzin w ostatnią nędzę.

CZYŻ TO OPIEKA?

O! jakże to smutne... lecz niestety prawdziwe.

Berisso 12 stycznia 1933.

Złota Stefan.

Do Kolonii Polskiej

W STANIE S-TA CATRARINA

Mocą uchwały zebrania z dnia 8 stycznia br. otwieramy w dniu 23 stycznia 33 r. 1-szy doświadczeni kurs w Alto Paraguassu, Itayopolis. Program nauowania jest taki sam, jak na 1-szym kursie kolegów czy to w Kurytybie, czy to w Malencie. Gdyby po roku pracy nie otwarto II-go kursu (kolonia polskie są trzyletnie), uczniowie mogą prześć bez egzaminu na drugi kurs kolegium w Malencie lub Kurytybie. Pobyt w Alto Paraguassu opłaca się tylko 50\$000 za utrzymanie łącznie z opraniem. Naukę prowadzi się w języku ojczystym, jak i portugalskim w nowym wspaniałym budynku szkolnym. Za naukę pobiera się 8\$000 miesięcznie. Książki szkolne można nabyć na miejscu.

Chłopcy, przybywający do Alto Paraguassu, winni przyjechać najpóźniej w lutym br. i zabrać ze sobą oprócz zmiany ubrań i osobistej bielizny: próżny siennek, poduszkę z powłózką i kołdrę lub koc (ewol. pierzyny).

Warunki przyjęcia: Ukończenie szkoły początkowej na kolonii, ukończenie 12-tego roku życia. (Uczniowie mogą być starsi, lecz nie młodsi, niż 12 lat).

Uczniowie, którzy przybędą koleja, winni przyjechać do Marcy w poniedziałki i piątki, bo tylko w te dni kursuje auto pocztowe z Marcy do Paraguassu.

Po informację proszę się zwracać do dyrektora szkoły pod adresem: Roman Wachowicz, Itayopolis, Alto Paraguassu, Sta. Catharina.

Rodacy! Musimy koniecznie zapelnić wspaniałą naszą dom szkolny młodzieżą polską, która po zdobyciu większej wiedzy stanie się świadkami kolonii polskiej w Brazylii.

Kto swemu dziecku pragnie zapewnić lepszą przyszłość, niechaj je kształci w nowym kolegium w Alto Paraguassu.

Młodzieży Polska! Przybywaj gromadnie po wiedzę do matki-kolonii polskiej w Stanie S. Katarzyny. Za komitet szkolny. F. Pasternak, Juliusz Flenik.

Sklep

Artykułów Spożywczych

Rocho Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną

PRACA COKONEL RENEAS 30, RÓG SÁO FRANCISCO — CURITYBA

Banco Allemão
Transatlantico
CURITYBA

RUA MARECHAL FLORIANO PEIXOTO, 31 — 41

Caixa Postal N. — Endereço Telephico: „Bancaleman“.

Podejmuje się wszelkich tranzakcyj bankowych.

Obsługa sumienna, szybka dyskretna.

Słynne lekarstwo **HAEMATOGEN D-RA HOMMELA**rozpowszechnione po całym świecie już od 35 lat działa znakomicie przeciw: **Anemii, Sklerozie, Sucho- tom, Malarji — Neura- stenji, febrze, grypie, za- pałeniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofutom, astenji i t. d.**lekarstwo
Haematogen
D-RA HOMMELA
działa zawsze z zupełnym skutkiem.Niezwyczajna historia
MILJONOWEGO SPADKU

Złoto, brylanty, perły zakopane w parku. — Tajemnica odnalezienia skarbu w posiadaniu dwóch braci.

Od paru tygodni w Warszawie bawi dwóch Francuzów, którzy przyjechali dla załatwienia nie- zmiernie ciekawej sprawy spad- kowej.

Przed kilku tygodniami w po- bliżu Paryża zmarł 64-letni ro- syjski emigrant M. Przed rewolu- cją był on moskiewskim ku- pcem i posiadał olbrzymią fortunę. Podczas przewrotu bolszewickie- go przebywał w Moskwie sam, gdyż starszy jego syn, oficer carskiej armji był w niewoli w Niemczech, zaś młodszy uciekł na Ukrainę.

Jak bardzo wielu kupców mo- skiewskich cały swój olbrzymi majątek posiadał M. w towarach, zaś znaczną część gotówki prze- chowywał zakopaną w parku własnej wili w pobliżu Moskwy. Widząc, co się dzieje, stary kupiec na kilka dni przed objęciem wład- zy przez bolszewików podjął w bankach wszystkie swoje pienią- dze, część bardzo nieznaną przekazał do jednego z zagrani- cznych banków, za resztę kupił złote monety, dolary i funty an- glijskie. Jednocześnie sprzedał wszystkie swoje składki z towa- rami, kupując za otrzymaną go- łówkę brylanty, szmaragdy, perły i inne cenne kamienie oraz złoto i platynę w sztabach. Ogółem zebrał się przeszło 2 mil. dola- rów.

Olbrzymi ten skarb M. spako- wał w wielkich puszkach z grubej blachy zalutował je i wstawił do osmolonej skrzyni, którą zakopał głęboko w swoim parku. Wszy- skiego to zrobił bez niczyjej po- mocy.

Mijał czas. Przy końcu lata 1919 r. armja gen. Denikina sta-nęła o 150 klm. od Moskwy. M. był pewny, jak zresztą i inni, u- padku bolszewików. Nadzieje te, jednak, zawiodły: czerwoni zwycię- zili. Wtedy stary kupiec po- stanowił uciec za granicę. Tęsknił do synów. Zresztą zaczęły mu dokuczać głód i rekwiwizycje. Za- brano mu dom z całym umeblo- waniem w Moskwie, odebrano wille. Zdołał przekupić pewnego wyższego urzędnika, który ułatwił mu przedostanie się do Finlandji, skąd wkrótce dostał się do Pary- ża. Tu zastał starszego syna. Wy- szukał również młodszego, który z Ukrainy uciekł do Warszawy i tu się ożenił z Polką.

Stary zamieszkał w pobliżu Paryża samotnie, gdyż starszy syn znalazł sobie w Paryżu stałe zajęcie, zaś młodszy oświadczył, że nigdzie z Polski nie wyjedzie. Przekazane swego czasu do banku zagranicznego pieniądze dawały b. kupcowi możliwość życia skromnego, jednak bezbieдного.

W lipcu rb. M. zachorował. Przeczuwając bliźką śmierć, zro- bił szczegółowy opis miejsca, gdzie zakopał swój skarb. Wie- dział, jednak, o tem, że synowie jego żyją z sobą w niezgodzie i obawiając się, że w razie odzy- skania skarbu przez jednego z nich, drugi zostanie pokrzywdzo- ny, wymyślił taki „trick“. Arkuszczyk papieru z opisem miejsca prze- chowywania skarbu przelał po połowie. Jedną połowę doreczył synowi w Paryżu, drugą z odpo- wiednim listem przelał młodsze- mu synowi do Warszawy. W ten

sposób bracia są w stanie odszu- kać zakopany w ziemi skarb tylko działając w zgodzie.

Wspomnieni Francuzi przyje- chali do Warszawy, ażeby z u- poważnienia starszego M. prze- prowadzić pertraktacje z jego młodszym bratem, który w mię- dzy czasie uzyskał obywatelstwo polskie.

Po dojściu braci do porozumie- nia, Francuzi w ich imieniu zamie- rzają zwrócić się do rządu wsle- ckiego z prośbą o udzielenie pozwolenia na wydobycie skarbu z tem, że połowę bolszewicy będą mogli pozostawić sobie.

ADMIRAŁ,
który połknął węża...

Klub morski w Kantonie Chinę gościł niedawno wice admirała floty angielskiej, sir Willama Archibalda Howarda Kelly. W bankie- cie wzięli udział przedstawici- ele rządu południowego. Obiad b. i utrzymany w stylu chińskim. Na pierwsze danie — smażony wę- że krajowy podzwrotno- kowych bywają jadowite, ale gdy się im urwie głowę stanowią przysmak, sprzedawany na wagę złota.

Angielski admirał, jak przysta- ło na dobrze wychowanego gen- tlemena, zjadł bez skrzywienia się osobliwy przysmak. Podano mu kawalek ogona, smażonego w tłuszczu, zaś wężowa szynja przy- padła w udziale inspektorowi spraw zagranicznych imię Szu- Szao-Sin. Dziwna rzecz. Admirał nie odczuł złych skutków chińskie- go obiadu, natomiast Szu Szao Sin zjadłszy kawalek węża przeniósł się na tamten świat. Doktorzy oświadczyli, że połknął on kawa-łek „jadowitej kości“ z krani, w pobliżu której znajdują się grucz-

Casa de Saude „São Francisco“

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N. 25 — Curityba

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płuca. — Nowoczesny aparat Roetgens. — Diatermia. — Sztuczne ultra fioletowe, promienia słoneczne, Zyskopia i t. d. — Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1—5 ej.

„A Vencedora“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych.

Cukierki malinowe, kokosowe, migdowe, cytrynowe, ananasowe, truskaw- kowe, bananowe, mleczne i gumowe. — Prócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bar- dzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskę we przekonanie się że są najlepsze i najsmaczniejsze w Curitybie.

FRANCISZEK LACHOWSKI

Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

SKŁAD MEBLI

Firma:

JAKÓB KOZIEN

RUA SÁO FRANCISCO 332

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p. powyżej wspo- mianie sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bar- dzo niskie.

POLSKI HOTEL

HOTEL MARTINS

Właściciel: M. Jaruga

RUA RIACHUELO N. 114 —

CURITYBA — Paraná

Naprzeciw Pałacu Muncypalnego, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 463 Tel. 989.

Kuchnia pierwszorzędną. Urząd- zenia wspaniałe w modnym żelazo- betonowym pałacyku z wszelkimi wy- godami i higieną. 50 pokoiów urządzo- nych z komfortem. — Ceny przy- stępne.

Klinika Dentystyczna

JAN SKAŁSKI

Chirurg — Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyczny szybko, starannie tania. Przyjmuje w każdej chwili.

Rua Aquidabam 801 — Curityba

Skład Pierwszorzędny Polski
Artykułów Spożywczych
Władysława Józefa Brzezińskiego

przy RUA IGNACIO LUSTOZA 41, róg RUA DUQUE de CAXIAS

Każdy chce kupić dobrze i tania a zwłaszcza w czasie kryzysu. Otóż w moim składzie można kupić tania i dobre artykuły spożywcze jak: **cukier, ma- kę, ryż, ziemniaki**, otręby i dużo innych artykułów w ten zakres wchodzą- cych. — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. — Narszędzia kuchenne stołowe; narzędzia do uprawy ogrodów.

Posiadam artykuły tylko w najlepszym gatunku i sprowadzam je bez pośredni-ków za gotówkę i dlatego mogę sprzedawać je bardzo tania. Proszę odwiedzić mój skład.

Władysław Józef Brzeziński.

UWAGA! CASA DAS SEDAS
PRZENIOSŁ SWÓJ SKŁAD Z TRAVESSA OLIVEIRA BELLO
na RUA 15 DE NOVEMBRO N. 21.

Bacność!

Wszystko po cenach niższych. Książki do nabożeństwa — wielki wybór. Co dopiero nadszedł z Europy! — Obraz- cy religijne, figury kościelne, kropielnicz- ki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przybory szkolne. Drukarnia i introligatornia. — Fab- ryka pieczętek gumowych i metalo- wych.

C. E. SCHULZ & COMP.

Rua Barão de Serre Areal 66-72

CURITYBA — Paraná

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich, wiedeń- skich i paryskich szpitalach.

Praktyka ogólna
Leczy specjalnie choroby skórne, wa- neryczne, pecherza i włosów.

Klinika dla dzieci. — Leczy zylaki oraz rany na nogach bez operacji.

Leczy sztucznymi promieniami Diatermia Konsultorj: m. Nad Pharmacia „Brasil“.

Praca Trialeantes 390. Przyjmuje od 12 do 1 szef i od godz. 4-ej do 6-ej.

Rez: Rua Comendador Araujo 970 — Telefon 424

ty, zawierające truciznę.

Szu Szao-Sin zwany był przez europejskich dyplomatów panem Szu. Spędził on młodość w Ame- ryce, gdzie studiował prawo na uniwersytecie w Kolumbji. Był najprzód postem chińskim w Lon- dynie, później delegatem do Ligi Narodów. Uchodził za nieubla- gano wroga Anglii.

W roku 1927 wstąpił się prze- mówieniem w Genewie, w obec- ności przedstawicieli Anglii. To- czyła się właśnie dyskusja na temat handlu opjum. Pan Szu za- kończył przemówienie następują- cemi słowami: — jeżeli znajdzie- cie w Chinach jednego człowie- ka, który sprzyja Anglii, to nie będzie to Chińczyk, tylko cudzo- ziemiec...

ŚWIATOWA SZAJKA FA-
SZERZY DOLARÓW
Herszt bandy, lotnik niemie-
cki, aresztowany w Ameryce

Na lotnisku w Newarku (Ame- ryka) aresztowano lotnika niemie- ckiego, niejakiego Hansa De- chowa, który używał także nie- prawnie nazwiska hrabięgo Hen- ryka Buelowa, jako przywódce wielkiej szajki fałszerzy dola- rów.

Dechow jest przywódcą szajki fałszerzy banknotów dolarowych, która od r. 1929 niepokoiła Insty- tucje bankowe całego świata. Szeł chicagowskiej policji kry- minalnej oświadczył, iż idzie tu o największą szajkę fałszerzy banknotów dolarowych, jaką zna wogóle kryminalistyka.

Centrala fałszerzy banknotów znajduje się w Berlinie.

Dechow, który oddawna był podejrzany, zniknął i wypłynął dopiero w Ameryce. Policja ame- rykańska śledziła Dechowa naj- pierw w Kanadzie, w Montrealu, skąd przybył samolotem do New- Yorku. Stwierdzono, że w Mon-

treau puścił on w obieg fałszywe banknoty na kwotę 30.000 dola- rów.

Wesoły kącik

CUDOWNE UBRANIE.

— Ubranie, które mam na sobie, jest nadzwyczajne.

— Wygląda dość zwyczajnie.

— Wyobraź sobie tylko: wena przyszła z Australji, angielscy kupcy sprowadzili ją do Szkooji, w Saksonji utkano materiał, w Berlinie skroili i uszyli ubranie krawiec, u którego je zamówiłem.

— Nie widzę w tem wszystkim nic nadzwyczajnego.

— Nadzwyczajne w tem wszy- stkiem jest to, że tyle ludzi może żyć z tej tranzakcji, wtedy gdy ja nie zapłaciłem jeszcze ani grosza za ubranie.

TRYB ŻYCIA.

Lekarz: — Wygląda pan dość kiepsko, prowadził pan zapewne śledzący tryb życia?

Pacjent: — Owszem, ostatnio siedziałem sześć tygodni.

SCENA MAŁŻEŃSKA:

Zona zapłakana chodzi po po- koju. Wreszcie maż odpywa się:

— Zosiu nie płacz, i tak jest wilgoć w mieszkaniu.

W SZKOLE.

— Przechroczyły jest taki prze- dmiot, przez który wszyscy ko- widzimy. Wymień jakiś przykład, Nowak!

— Naprzykład dziurka od klu- cza.

— 0 —

»Ożeniłem się z moją żoną tylko dlatego że różniła się od wszyst- kich innych kobiet«.

»A na czem polegała ta różni- ca?«

»Była jedyną kobietą, która chciała za mnie wyjść«.